Ч. 50 Второк 4 (16) марта 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З руху виборчого.

Краєвий рускии комітет виборчий затвердив слідуючі кандидатури в четвертій куриї: 1) Сянік-Березів-Лісько: о. Володимир Риня вець, парох в Лісковатім. — 2) Ярослав-Чесанів: о. Филимон Подолиньский парох в Лазах. — 3) Самбір-Старемісто Турка-Рудки: др. Корнило Чайковский, висл. ад'юнкт і канд. адвок. в Самборі. — 4) Стрий Жидачів-Дрогобич: др. Олесницкий, адвокат в Стрию. — 5) Калуш-Долина-Бібрка: Юлян Романчук. — 6) Львів-Городок-Яворів: Василь Нагірний директор „Народ. Торговлї“ у Львові. — 7) Жовків-Сокаль-Рава: др. Михайло Король, адвокат в Жовкві. — 8) Броди Камінка: др. Андроник Могильницкий, канд. адвок. в Долині. — 9) Золочів-Перемишляни: о. Данило Танячкевич, парох в Закомарю. — 10) Бережани-Рогатин-Підгайці: Василь Яворский, радник скарбовий і директор округа скарбового в Бережанах. — 11) Станіславів-Богородчани-Товмач-Надвірна: Юліян Романчук. — 12) Коломия-Косів-Снятин: др. Теофіль Окуневский. — 13) Заліщики-Борщів-Городенка: др. Михайло Дорундяк адвокат в Борщеві. — 14) Бучач-Чортків: Юл. Романчук. — 15) Теребовля-Гусятин: Федько Содомора, господар в Беневі. — 16) Тернопіль-Збараж Скалат: о. Александер Миронович, парох в Березовици великій.

Слїдство в справі убийства в Давидові підчас виборів веде дальше на місци комісия слїдча, котра веліла арештувати богато людий, вмішаних до сеї справи. Доси знає ся лиш то, що причину до розрухів дали урльопники і резервісти, котрі домагали ся допущеня їх до голосованя, хоч не були вписані на лїсту виборчу. Комісар виборчий, Попель, управитель маєтности львівских Домініканів в Давидові, спротивив ся тому і віднїс ся телеґрафічно з запитанєм до староства. А що в місци телеґрафу нема і треба аж їти до Сихова, відповідь не наспіла і почались розрухи. Насамперед стали кидати камінєм, а коли комісия виборча пустилась втїкати, товпа впала до льокалю і кинулась на Попеля, котрий втїк до касарнї жандармів в тім самім будинку, підчас коли жандарми були на дворі і через товпу не могли прийти єму в поміч. Що тепер тут діяло ся, годї ще доси знати. Кажуть, що розлючена товпа наважилась була лиш на Попеля а двох других членів комісиї кілька разів єго вирвали від напастників. Наконець і сам Попель став боронити ся револьвером і застрілив одного напастника, а тогди хтось вирвав єму револьвер і став ним бити по голові. Тогди удало ся жандармам добути ся до хати і они збитого вивели. В тій хвили той, що мав револьвер в руках змірив ся до жандарма, а той боронячись стрілив до него і забив. Тимчасом якийсь другий вдарив Попеля колом по голові і забив. Серед того заколоту перебігла цїла товпа людий по трупі Попеля і так єго змасакрувала, що не можна було пізнати, що то чоловік. Попель мав 43 лїт, був подруженим але бездїтним. Коли шкадрона гузарів прибула до Давидова, було вже все спокійно. Кажуть, що день перед виборами був Козакевич в Давидові.

Комісия слїдча в Давидові атештувала богато участників розруху і їх відставлено під конвоєм войсковим до Львова. Се дало у Львові причину до розрухів. Коли в пятницю вечером надійшов перший транспорт з 16 арештованими, скованими по двох, перед рогаткою при улици Зеленій чекало на них вже множество селян з Давидова і сусїдних сїл, котрі відтак ішли за ескортою аж до міста. Тут в улици Паньскій і Кохановского появили ся нараз робітники з ріжних сторін і стали на войско кидати камінєм. Гузари лишили тогди арештованих під дозором жандарма і стали розганяти товпу. Тогди один з арештованих вирвав ся і утїк, а утїкаючи улицями кричав страшенно і очевидно викликав ще більший заколот, підчас котрого зранено каменем одного вояка з ескорти, а якогось робітника гузар ранив шаблею в голову.

В суботу повторили ся подібні розрухи, але вінцем всїх були вчерашні і представляли маленький образ социяльної революциї. Товпа молодих людий вже по полудни вийшла за Зелену рогачку, бо розійшла ся була чутка, що там десь в цегольнях держать арештованих з Давидова, щоби їх вечером привести до Львова. Около 5 год. заповнила товпа улиці Зелену, Паньску і Баторого та стала виправляти крики. Вечером около 8 год. зібрало ся множество молодих хлопаків, котрі стали камінєм вибивати вікна. В слїд за тим кинулась товпа і на сусїдні шинки жидівскі та почали в них все розбивати і ломити. То само зроблено

---

34)

Послїдний з Моґіканів.

(Повість Джемса Фенімо́ра Купера).

(Дальше)

Так осягнув Маґва одну велику цїль: стояв знов на твердім ґрунтї в своїм племени, ба, станув навіть на єго чолї.

Тепер розіслано глядатаїв, вислано шпігунів до табору Делїварів; борців завізвано, щоби лагодили ся, жінкам і дїтем наказано, щоби не робили заколоту.

Маґва — котрому в тім часї, коли єго не було, померла була жінка і він не мав дїтий — сидїв сам один в своїй хатї і думав, роздумував над тим, як би то пімстити ся. Так сидїв він до пізна в ночи.

На другий же день рано станув попереду своїх борців і вирушив з ними в дорогу; ішли один за другим, в таким порядку, котрий Англійці називають „індияньским рядом“.

Коли они так мовчки і тихенько ішли поміж деревами та корчами, подобали більше на якихсь страхів, як на людий з тїла і крови. Так переходили они через долини і горби, через лїси і корчі. Перейшли також попри той бобровий став — денеде показало ся якесь звіря, але й зараз щезло, лиш з одної подальше стоячої домівки виглядала без страху велика чорна голова та дивила ся за походом.

Ледви що послїдний Індиянин щез в гущавинї, як за тою головою висунула ся з бобрової домівки цїла постать і з під кудлатої маски показало ся поважне лице Чінґачґука.

Глава двайцять пята.

Згадане вже тілько разів племя Делїварів зайшло було, як і єго сусїди за ґенералом Монкальмом до краю, належачого до анґлїйскої корони, і нападало кілька разів на ті сторони, де полювали Моґаки, хоч в рішучій хвили уміли викрутити ся і не давали Монкальмови помочи. Давали попросту Монкальмови знати через своїх посланників, що їх топори тупі і треба часу, щоби їх виострити.

Того самого дня, коли Маґва вирушив з своїми червоними борцями, ледви що зійшло було сонце, як вже в таборі Делїварів настав був великий рух. Жінки порали ся коло горшків, борці стояли громадами і щось поважно розмавляли; деякі оглядали свою зброю, а другі зносили всїлякі пакунки.

Аж ось на однїй скалї показав ся якийсь чоловік. Він не мав зброї, а малюнок єго не був воєнний. Скоро Делївари єго побачили, підняв він на знак своїх мирних намірів руку в гору, а відтак поклав єї на груди, по чім жителї села відповіли так само на знак своєї дружби і запросили єго ближше.

Коли незнакомий прийшов ближше, пізнали в нїм начальники добре їм знаного начальника Гуронів, Маґву, „хитрого лиса“.

Єго приняли дисить здержаливо, але начальник племени повитав єго словами:

— Мудрий Гурон нехай нам здоров буде, чи прийшов він, щоби їсти „сакатуш“ з своїми братями знад озер?

— Прийшов на то.

На ту відповідь завели єго найповажнїйші люди з племени яко свого гостя з собою, щоби обідав разом з ними. Коли пообідали, а жінки позапрятували, взяли ся обі сторони показати всю хитрість та підступ.

— Чи очи мого канадийского батька звертають ся знову до своїх гуроньских дїтий? — спитав бесїдник Делїварів.

— Коли ж було инакше? — сказав на то Маґва. — Він називає твій нарід своїм „улюбленим“.

Делївар, що знав фальшивість сих слів, кивнув потакуючи головою і сказав:

— Томаґаки Ваших молодців були дуже червоні!

— Так, але тепер они чисті і тупі, бо Енґізи вже погибли, а Делївари нашими сусїдами. — По малій хвили додав він оттак собі: Чи моя плїнниця робить моїм братям клопіт?

— Ми її раді.

— Дорога межи Гуронами а Делїварами коротка і отверта; відошліть єї до моїх жінок, коли маєте клопіт з нею.

— Ми її раді — дістав Маґва на то поважну відповідь.

— Побачивши, що єму вже не удала ся перша проба, щоби Кору відобрати, відозвав ся Маґва знову:

— Хиба ж не були чужі мокасіни в лїсї? Чи мої братя не звітрили блїдолицих?

— Нехай мій канадийский батько прийде — відповів тамтой другий вимияючи. — Єго дїти готові приняти єго.

— Коли великий начальник приходить,

на площи Галицкій, де в склепі Цвібака вибито величезні люстрові шиби виставові вартости кілька сот риньских. Дальше вибито вистави в склепах Баера і Ґуреского, причім забирано з вистав, що дало ся забрати. Вибито також вікна в чотирох ваґонах трамваю електричного. На місце розрухів з'явили ся зараз сильні відділи войска і патролї полїцийні і тогди аж настав на улицях трохи спокій. Розуміє ся, що не обійшло ся і без покалїчень, котрих жертвою ставали ся по найбільшій части люди спокійні, що вертаючи вечером домів случайно попали ся в заколот. Войско і полїция мусїли до пізна в ночи робити порядок і удержувати спокій.

Вибори з пятої курні в цїлій Монархії дали велику мішанину послів найприріжнїйших напрямів полїтичних, з помежи котрих найбільше число мандатів осягнули соціялїсти (13), Молодочехи (11), антисеміти (9), Нїмцї консерватисти (9). На 72 мандатів вибрано доси 70 а тїснїйші вибори мають ще відбути ся в Празї і Ґрацу.

В Чернівцях вибраний послом адвокат др. Штравхер (лїберал) 1653 голосами; бурмістр Кохановский дістав 1199 голосів.

Новинки.

Львів дня 15-го марта 1897.

— В память XXXVI-их рокозин смерти Тараса Шевченка устроюють руско-народні товариства „Руска Бесїда“, „Просьвіта“, товариство імени Шевченка, „Руске товариство педагогічне“, „Зоря“, „Народна Рада“, „Клюб Русинок“, „Львівский Боян“, „Шкільна Поміч“, „Сокіл“, „Руслан“ і „Академічна Громада“ в середу дня 17-го н. ст. марта 1897 в великій сали „Народного Дому“ при співучасти пань: Сал. Крушельницкої і Я. Королевичівної, пана Ол. Мишуги, „Львівского Бояна“ і музики 80 п. п. під проводом капельника п. Фридриха концерт із слїдуючою програмою: 1. Вербицкий: Симфонія D-moll, орхестра. 2. Вступне слово. 3. Лисенко-Шевченко: „На що менї чорні брови“, сольо сопранове п-и Я. Королевичівної. 4. Матюк: Хор духів з опери „Інвалїд“, хори мішані, сольо-співи на сопран, баритон, бас; „Львівский Боян“ в супроводї орхестри. 5. Лисенко: Рапсодія 1-а на фортепян, відограє п-на Ґамотівна. 6. Лисенко-Шевченко: „Росли у купочці“ дует п-ни Королевичівної і п. Мишуги. 7. а) Топольницкий-Шевченко „Три шляхи“ — хор мужеский і б) Лисенко-Шевченко: Хор бранців „Львівского Бояна“. 8. Шевченко: Посланіє“ декламация п. І. К. 9. Лисенко-Пчілка: „Дївчино рибалонько“, сольо тенорове п. О. Мишуги. 10. Лисенко: Каватина з опери „Різдвяна ніч“, сольо-спів п-ни С. Крушельницкої в супроводї орхестри. 11. Топольницкий-Шевченко: „Хустина“, хор мішаний з сольо-співом сопрановим і теноровим — „Львівский Боян“ в супроводї орхестри. 12. Закінчить: Слово від молодїжи академічної. — Цїна місць: фотель 1·50 зр., крісло першорядне 1·20 зр., крісло другорядне 1 зр., партер 80 кр., ґалєрия 30 кр. — Білети можна набути в „Рускій Бесїдї“ (ринок ч. 10, І. пов.) від 12 до 1 в полудни і від 6 до 8 вечером, а в день концерту від години 5 вечером при касї. — Чистий дохід призначений на стипендию імени Тараса Шевченка. — Ґардероба примусова. — Початок точно о годинї 7-ій вечером. — В часї виконаня поодиноких точок проґрами будуть двері від салї безусловно замкнені.

— Почтова дефравдация. Загадочне арештоване нотаря і его доньки на бали в Микулинцях і відставлене їх до самбірского суду, про що недавно донесили ґазети, можна нинї вже пояснити. Перед судом присяжних в Самборі розпочала ся 9-го с. м. розправа против почтової експедиторки Йосифи Крамарчик, нотаря з Микулинець Яна Тишецкого, его сина Артура і доньки Сидонії. Йосифа Крамарчик була почтовою експедиторкою в Старій соли, де Ян Тишецкий був нотарем. Експедиторка влюбила ся в сина нотаря Артура, жила в дружбі з Тишецкими і позичала їм гроші з почтової каси, покриваючи убутки при помочи підфальшованих почтових переказів, в чім помагала їй родина Тишецких. Коли нотар Тишецкий перенїс ся до Микулинець, манїпуляцию фальшованя переказів вела сама Йосифа Крамарчик. Дефравдацию викрито в вересни минувшого року. Дефравдована сума виносить 3873 зр. Розправа протягне ся кілька днів.

— Лїкарске віче у Відни виступило против визискуваня свого стану касами хорих. Кождий лїкар каси хорих є такий перетяжений ординациями, що не може докладно оглянути пацієнта а за одну ординацию припадає ему ледво 10 кр. заплати. Через те і не мають робітники довіря до каси хорих, а властителї заощадили, після виводів д-ра Герца, на робітниках і на лїкарях 11,000.000 зр. при помочи інституциї каси хорих. Лїкарі зобовязали ся не приймати посад при касах хорих та старати ся, щоби членам кас хорих було признане право вибору лїкаря в хоробі.

— Виборча штука. При виборах президента Сполучених Держав закидала одна партия полїтична противному кандидатови, що він сидїв уже в полїцийнім арештї за волокитство. Рознесли сю вістку тисячі обіжників по цїлім краю. Вина кандидата була очивидна, бо кождий міг пересьвідчити ся сам в полїцийних книгах, де его імя було виписане. І справдї кандидат сидїв в арештї, але мав тогди лише два роки, коли его згубила нянька. Полїцаї найшли були сараку та завели на стацию полїцийну і там позістав він, доки не зголосили ся родичі. Таких то штучок уживає ся перед виборами.

Телеграми.

Петербург 15 марта. Journ. de St. Ptbg. доказує, що відповідь Грециї єсть недостаточна. Держави, згідні в постанові удержати мир на Всходї, не можуть пристати на то, щоби Греция забрала Крету. Держави будуть мусїли взяти ся до примусу і мають достаточно сили, щоби й без Грециї завести спокій на Кретї.

Константинополь 15 марта. Нїмецкий офіцир маринарки в службі турецкій, Каляв, подав в справозданю до султана, що турецка фльота не здібна до военної акциї.

то приходить, щоби в мирі закурити люльку, та й Гурони єму раді. Але Енґлїзи мають довгі руки і ноги, котрі нїколи не змучать ся.

— Не застануть Делляварів спячих.

— Добре. Борець, що має отверті очи, може видїти свого ворога. Але — я приніс моїм братям дарунки.

Коли відтак став перед Деляваром розкладати свої дарунки, що складали ся головно з не дуже цїнних річий, які позабирано від убитих коло форту Вільгельма Генриха жінок, видів добре, як велике враженє зробила така щедрість на Делляварів, а особливо на того бесїдника, котрого він хитро найщедрійше обдарував.

Той послїдний відозвав ся щиро:

— Мій брат то мудрий начальник. Ми єму раді!

— Гурони люблять Делляварів як своїх братів; червоношкірі повинні бути приятелями і спільно мати отверте око на блїдолицих. Чи мій брат не видів нічого підозріного?

Деллявар відповідав тепер далеко охотнїйше.

— Були чужі мокасіни в нашім таборі. Заходили аж до моєї хати.

— А чи мій брат прогнав тих псів?

— Годї було. Делляварі чужому завсїгди раді.

— Чужому — але не шпигунови!

— Хиба-ж Енґлїзи посилали би жінок яко шпигунів? Або-ж начальник Гуронів не казав, що він у війнї взяв жінки?

— Та казав. Енґлїзи вислали шпигунів, они були аж в моїм виґвамі, але не знайшли там нікого, хто би їх повитав. Тогди втекли они до Делляварів, бо кажуть, що Делляварі їх приятелями і їх дух відвертає ся від їх канадийского батька.

Сї слова були зручно сказані, бо поступованє Делляварів в послїдних часах викликало було невдоволенє француского команданта, і они мусїли бояти ся того, що попадуть в неласку у него, бо їх далекі села і ґрунти, на котрих они полювали, сотки жінок і дїтий, ба навіть часть борцїв, були під ту пору у француcкій части краю, отже під француcкою властию.

Деллявар відповів длятого трохи занепокоєний:

— Моїм молодцям щось недоброго приснило ся і не хотїли іти на війну, але они люблять і поважають білого начальника.

— А він же тому повірить, коли почує, що ви годували в своїм таборі найбільшого его ворога? Мій канадийский батько не дурний!

— Де-ж той ворог? Хто ворогом мого великого батька?

— „Довга рушниця“.

Здивованє Делляварів було доказом, що они аж тепер довідали ся, хто у них гостить; порадили ся тихо з собою і казали прикликати ще й других начальників. Так пішла чутка з уст до уст і почуло ся не одно „Ов!“ аж і заворушило ся в цїлім таборі.

Нарада Делляварів була коротка, бо то був лиш початок до зборів цїлого народу. Маґва вийшов з Делляварами на отверте місце перед хату, де незадовго зібрали ся всї Делляварі коло своїх начальників. Ще нїхто не відзивав ся, аж ось надійшли три від старости згорблені мужчини.

Середний з них був найстарший віком, дуже старенький дїдусь і цїле племя поважало его як найбільше, всї клонили перед ним голову; его вели попід руки оба его брати і так поступав він поволеньки крок за кроком. — Таменунд! мудрий Таменунд! — подавали собі Делляварі з уст до уст.

Маґва чув вже нераз про мудрість і справедливість сего делляварского дїдуся, котрий задля того мав таку славу в своїм народі, що всї думали, що в нїм перебуває сам великий дух, і длятого він дивив ся з немалою цїкавостию на него, аж приведено плїнників, котрі далеко більше звернули его увагу на себе.

В першім рядї стояла Кора з Алїсиєю взявшись попід руки, саме коло них з боку станув Гевард, а Соколине Око по заду о один крок дальше.

Один із тих дїдусів глянув тепер на Маґву, як би хотїв его спитати, і відозвав ся:

— Делляварі чекають.

Так завізваний Гурон виступив з торжественною повагою на середину свого окруженя, як-раз проти плїнників; але заким відозвав ся, розглянув ся доокола, а очи его, коли водив ними від одного до другого, говорили виразно, що в нїм кипіло.

Очи его спочили з повною поважаня ворожостию на Соколинім Оцї, з огірченою ненавистию на Геварді, з легковаженєм на Алїсиї, наконець з горячковою пристрастию на Корі. Аж тепер розпочав свою бесїду.

— Великий дух, що сотворив людий, сотворив їх всїлякої барви, — сказав він. — Одні суть чорнїйші від медведя; тих призначив на невільників. Другим дав лице білїйше, як горностай в лїсї, і з тих поробив торговельників, псами у їх жінок, а вовками супроти своїх невільників. Він дав тому народови натуру голуба: крила, що нїколи не змучать ся, молодих більше як листя на дереві, а таку захланність, що пожерли би всю землю. Дав їм язик такий фальшивий, як кіт, серце як у крілика, хитрість свинї, але не лиса, а руки довші, як ноги у лося. Своїм язиком затикає він уха Індиянам; его серце каже ему платити борцям, що борють ся за него; его хитрість каже ему збирати скарби цїлого сьвіта; его руки обнимають край від берегів солоної води аж до острова великого озера. Бог дав їм досить, але они хотять все. Оттакі то ті блїдолицї.

— Другим дав великий дух червону шкіру і яснїйшу як сонце і тих сотворив по своїй власній думцї. Дав їм отсей край з его деревами і дичиною в нїм. Від сонця і дощу доспівають їх овочі. На що їм доріг, щоби по них їздити? Они видїли крізь гори! Лїтом холодив їх вітер, зимою огрівали їх кожі. Коли вели війну між собою, то на то, щоби показати, що они мужчини. Они були хоробрі, були справедливі, були щасливі! Чи знають мої братя імя того народу, котрий великий дух найбільше любить?

Білград 15 марта. Після вістий, які одержало сербске правительство, ватаги Арнаутів в Старій Сербії ограбили пять сіл і спалили один монастир і два села.

Канеа 15 марта. Внаслідок бунту магометан в Гераклїонї зажадали консулї від командантів кораблїв, щоби туди вислано войско европейске. В Кісамос чути було послїдної ночи стрілянє. Многі села горять.

Переписка зі всїми і для всїх.

О. Р. в Гор.: Чи правда і чи може бути, щоби деякі люди смерть перечували? — Правда і може бути. Але того не треба так розуміти, що хтось може на рік, або на місяць, або хоч би лиш на тиждень, на кілька днів наперед сказати, що він умре того а того дня, о тій а тій годинї і мінутї. Коли хтось так каже, то або сам зновив байку, або повтаряє за другими. Охота до житя єсть в чоловіцї так велика, а надія на него так сильна, що навіть чоловік умираючий по найбільшій части не хоче того знати, що вже мусить умирати, а надія на житє не опускає єго до послїдної хвилї, скоро він притомно умирає. Перечувати смерть — але лиш на годину на дві; часом, правда трохи і більше — може лиш чоловік сильного духа, чоловік вражливої натури, і такий, котрий часто за житя застановляв ся над собою самим, над обявами в своїм тїлї, що так скажем, надслухував, які зміни перебуває єго тїло. З того походить, що чоловік інтелїґентний може скорше перечути смерть, як чоловік зовсім простий, а так само скорше чоловік вражливої натури, як чоловік натури твердої. Дальше зависить то також від того, який єсть рід смерти. Розуміє ся, що в такім случаю мусить чоловік зовсім притомно умирати. Під конець житя настають в тїлї такі зміни і поступають так борзо, що деякі люди по тих змінах і по скорости, в якій они по собі н ступають, чують і можуть більше менше зміркувати, що по такім а такім часї жизненні сили їх зовсїм опустять і они розстануть ся з сим сьвітом. Здає ся, що того рода люди перечувають свій близький конець найскорше по тім, що серце і живчики зачинають у них бити чим раз поволїйше і що они стигнуть. Всяке инше заповідуванє смерти єсть лиш простою байкою. — **Ант. Фед. в Гляд.:** Як виправляти овечі шкіри, того годі би нам тут подавати, хоч би ми й знали (а не знаємо), бо то не дасть ся преці сказати кількома словами. Книжки, котра би того учила, нема анї рускої анї польскої; єсть нїмецка, але не знаємо, чи зможете з неї користати. Всеж-таки подаємо Вам тут заголовок: Wiener (так називає ся той що єї написав) die Weissgerberei (білошкірництво). Книжка та видана у Відни накладом Гартлебена. — Де би Ви могли дістати пристару машину до шитя, також не знаємо, бо складу старих машин нема. Можна би хиба случайно у когось купити. Але й в такім случаю треба знати, яка має бути машина. Вам, здає ся, розходить ся о таку, як єї уживають кравцї. Машини до грубої кравецкої роботи суть двоякі: Зінґера або Гове'го; перша коштує готівкою 81 зр. а ратами до сплаченя за пів року 85 зр.; цїна другої 50 зр. готівкою або ратами на $^{1}/_{2}$ року 53 зр. Цїну пристарої годі означити. — **С. Авд. в Гляд:** 1) Правда, що ми обіцяли подавати науку о стилїстицї та й не забули на то; але одному чоловікови годі все зробити а до того ще й зараз. Треба насамперед обдумати якийсь спосіб, якийсь плян, так щоби та наука могла дїйстно вийти в хосен тим, що єї потребують. Поволеньки якось все дасть ся зробити і може вже не задовго зачнемо подавати. — 2) На почтї не конче треба складати марками; можна і дрібними грішми. Тимто й добре складати на почтї, що там приймають грішми 50 кр., підчас коли в инших касах приймають лиш що найменше 1 зр. Отже коли почта далеко, то відкладайте що дня по 5 кр. а щоби гроші не розійшли ся, то купіть собі, коли будете в містї відразу 3, 4 або кілько зможете карт почтової каси ощадности. Коли буде хто ішов до міста, чи на почту, то передайте то що складали, нехай Вам купить за то марок, і налїпіть на карту. Скоро буде цїла карта залїплена (50 кр.), можете занести на почту. В тім іменно велика пільга, що можна вкладати марками, бо 5 кр. нїгде в касї ощадности не приймуть, а куплена за них марка то так, як би 5 кр. хтось вложив вже до каси. Можна і готовими грішми складати на почтї, але все лиш або найменше 50 кр. або два рази тілько (1 зр.), або три рази тілько (1 зр. 50 кр.) і т. д. — **Гірняк від Сколього:** Не вильосовані. — **І. Я. в Н.:** Не вильосовані. Коби ми хоч раз мали ту приємність донести комусь, що „вильосовані"! — **А. А. в У.:** Найлїпше, випишіть собі з книгарнї Seifart i Czajkowski, Львів, ринок, книжочку: Mieczysław Baranowski, Instrukcye dla przygotowujących się do egzaminów nauczycielskich, а з неї довідаєте ся всего, чого Вам потреба. Цїлого спису книжок годі нам подавати, бо їх богато. — **Е. В. Ґ. в Дов.:** На то годі порадити. Коли Ви подали на руки Є. Ексц. маршалка ґр. Баденї'го, то віднесіть ся до него з запитанєм. Ми не маємо права питати єго, що він з тим зробив. Вам було таку справу найлїпше залагодити особисто, хоч розуміємо, що трудно було з тим їхати аж до Львова. Звичайно так робить ся. — **Т. Б. в Крех.:** Насамперед треба Вам то знати, що крамареви дуже трудно, ба й неможливо спроваджувати який небудь товар безпосередно з фабрик, бо фабрики продають лиш гуртом більшими масами, а крамаря на то не лиш не стати, але єму навіть того не потреба. Крамар мусить длятого відносити ся до гуртівників, або більших купцїв. Що-до ножиків, то мусимо насамперед самі розвідати і аж тогди дамо Вам знати. Що-до забавок то віднесїть ся до учителя Івана Максимовича у Вільшаници, почта Яворів і звідайте у него. В Яворові виробляють такі забавки, яких Вам потреба і він дасть Вам раду. У него зможете також дістати всїлякі вироби з рогожини як кобилки, кошики і т. п., що може Вам також придати ся. Що до простих соломянних капелюхів, то не знаємо, о які Вам розходить ся, чи о такі, які у нас люди самі собі виплїтають, чи о такі, які спроваджують із заграници. Спроваджувати їх безпосередно з фабрики, так само як хустинки, ґузики і т. п. Вам би, як вже сказано, годї. Що-до инших товарів старайте ся порозуміти ся з „Народною Торговлею" у Львові, адресуйте до дирекциї „Нар. Торговлї" Львів ринок ч. 36, а коли увійдете з нею в зносини то довідаєтесь там неодного, чого Вам буде потреба. — **І. Г. в Кол.:** На жаль не уміємо Вам подати і мусимо насамперед самі розвідати. Як розвідаємо, дамо знатити, хоч Вам того й не потреба, бо два, три спроваджувати годї. Найлїпше купити у солїдної фірми, а таку можемо Вам поручити: Z. Komorowski, годинникар у Львові ул. Академічна ч. 3. Єсть то годинникар, котрий свій фах знає знаменито і на котрого ретельність можете спустити ся. — (Дальші відповіди пізнїйше.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

— То Ленапи! — відозвало ся на то богато голосів.

— Так, то Ленапи! — повторив хитрий Маґва. — Сонце піднимало ся із солоної води і западало знову в солону воду та нїколи не щезало перед їх очами. Але чи треба менї — Гуронови з лїсів — пригадувати мудрому народови єго народні перекази? — Чи мушу пригадувати єму єго ганьбу, єго давну могучість, єго дїла, єго славу, єго щастє, єго страти, єго поражку, єго нужду? Чи не жиє вже нїхто межи Деляварами, межи Ленї Ленапами, що видїв то все власними очима, і знає, що то правда? Я скінчив. Мій язик замовк, але мої уха слухають.

Коли бесїдник замовк, всїх очи звернули ся на мудрого Таменунда, котрий тепер випростував ся поважно і грубим але слабим голосом відозвав ся:

— Хто визиває дїтий Ленапів? Хто говорить о тім, що минуло ся? Чому розповідає він Деляварам о тім щастю, що минуло? Лїпше дякувати Манїттови за то, що ще нам лишило ся.

— То я! — відозвав ся Маґва.

— За чим прийшов Гурон сюди? — спитав дїдусь строго.

— За справедливостию. Єго плїнники суть у єго братів, і він прийшов но свою власність.

Таменунд вислухав поясненє якогось делярварского бесїдника, а відтак сказав тихим голосом:

— Справедливість єсть заповідию великого Манїтта. Дїти мої, дайте чужинцям попоїсти, а ти Гуроне бери собі відтак свою власність та іди.

Анї один Делявар не важив ся спротивити ся словом так поважаного дїдуся. Ледви що він розсудив справу, як вже пять чи шість борцїв приступило до Геварда і Соколиного Ока, та обом звязали руки вербовими ужевками.

Маґва глянув з тріумфом доокола, а відтак на ту, що була для него найцїннїйша.

Кора глянула єму холоднокровно і спокійно в очи, а відтак кинулась старенькому Таменундови до ніг, зложила руки і відозвала ся:

— Чести достойний Деляваре! В твоїх устах наша доля! Змилуй ся над нами! Не слухай отсеї безсовістної потвори, котрий тобі брехню говорить, щоби лиш заспокоїти свою жажду крови.

Таменунд як би зі сну пробудив ся, лиш розкрив очи і спитав слабим голосом:

— Що ти хочеш?

— Змилуй ся, коли не надімною, котру вже таке тяжке нещастє побило, то бодай над моєю сестрою, котра не знала ще доси, що то страдати. Она донька старенького, умираючого чоловіка і многі люблять єї та покладають в ній своє щастє; она занадто добра, занадто благородна, щоби стати ся жертвою отсего падлюки.

— Я знаю, що блїдолицї то горде, ненаситне племя. Я знаю, що їм забагає ся не лиш цїлої землї, але що они й найнизшого із своєї барви цїнять висше, як „сечемів"[1] з помежи червоних. Пси та ворони їх племени гавкали би та кракали, як би они взяли до свого віґваму жінку, що не була з крови так білої як снїг. Але нехай не дуже величають ся перед великим Манїттом! Прийшли до краю від всходу сонця і може дуже легко бути, що будуть єго мусїли покинути там, де сонце заходить!

Кора, котру взялась була вже розпука, не просила ся дальше, лиш ще сказала:

— Єсть тут ще один із твого народу, котрого ти не вислухав. Кажи єму промовити, заким Маґва собі піде.

Коли Таменунд став оглядати ся, як би хотів щось спитати ся, відозвав ся один з єго товаришів:

— То гадина — червоношкірий на службі у Енґлїзів. Ми єго призначили на муки.

— Приведіть єго сюди — сказав мудрий дїдусь. (Дальше буде).

---

[1]) Sachem (читає ся „сечем") індиняньский титул, значить тілько що „вельможа".

Надіслане.

Яко добру і певну льокацию

поручаємо:

4$^{1}/_{2}$ прц. листи гіпотечні,
4 прц. листи гіпотечні коронові,
5 прц. листи гіпот. преміовані,
4 прц. листи тов. кредит. земск.,
4$^{1}/_{2}$ прц. листи банку краєвого,
5 прц. облїгациї банку краєвого,
4 прц. позичку краєву,
4 прц. облїгациї пропінацийні,
і всїлякі ренти державні.

Папери ті продаємо і купуємо по найдокладнїйшім дневним курсї.

Контора виміни

ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного

☛ Контора виміни і відділ депозитовий перенесений до льокалю партерового в будинку банковім. 6

За редакцию відповідає: Адам Кахникевич

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові улиця Кароля Людвика число 9, приймає абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Апарати фотографічні

Прибори для фотографів так фахових як аматорів

Репродукциї найкрасших образів і діл штуки, рами, листви до рам, і т. п. предмети продає найдешевше найбільший фабричний склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **ЛЮДВИК ФАЙҐЛЬ** Пасаж Гавсмана 8.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.